

Autorité de protection des données
Gegevensbeschermingsautoriteit

Advies nr. 117/2026 van 8 juni 2026

Betreft: Advies m.b.t. een ontwerp van koninklijk *besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 30 juli 2018 betreffende de werkingsmodaliteiten van het UBO-register* (ADV-2026-00006)

Trefwoorden:

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, met name op artikelen 23 en 26 (hierna: WOG);

Gelet op Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* (hierna: AVG);

Gelet op de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens* (hierna: WVG);

Gelet op de adviesaanvraag van Jan Jambon, Minister van Financiën en Pensioenen, belast met de Nationale Loterij en de Federale Culturele Instellingen, (hierna: de aanvrager) ontvangen op 28 april 2026;

Brengt de Autorisatie- en Adviesdienst van de Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna: de Autoriteit) op 8 juni 2026 het volgende advies uit:

I. Voorwerp en context van de adviesaanvraag

1. Op 28 april 2026 verzocht de aanvrager het advies van de Autoriteit met betrekking tot artikel 1 van het ontwerp van koninklijk besluit *tot wijziging van het koninklijk besluit van 30 juli 2018 betreffende de werkingsmodaliteiten van het UBO-register* (hierna: het ontwerp).
2. Artikel 1 van het ontwerp strekt ertoe artikel 8, §1, tweede lid, van het koninklijk besluit van 30 juli 2018 *betreffende de werkingsmodaliteiten van het UBO-register* (hierna: het koninklijk besluit van 30 juli 2018) op te heffen. Dat tweede lid bepaalt thans dat onderworpen entiteiten¹ geen toegang hebben tot de documenten bedoeld in de artikelen 3, § 1, 16°, § 2, 13°, en 4, § 1, 12°, van hetzelfde besluit, met name de documenten die aantonen dat de informatie met betrekking tot een uiteindelijke begunstigde adequaat, juist en actueel is.
3. Uit het Verslag aan de Koning en het aanvraagformulier volgt dat de voormelde schrapping onderworpen entiteiten de mogelijkheid bieden op eenvoudigere en efficiëntere wijze te voldoen aan hun waakzaamheidsverplichtingen in de context van de wet van 18 september 2017 *tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten* (hierna: de wet van 18 september 2017). Door de onderworpen entiteiten toegang te verlenen tot deze documenten zullen deze entiteiten ook de eventuele verschillen tussen de informatie over de uiteindelijke begunstigten die beschikbaar is in het UBO-register en de informatie over de uiteindelijke begunstigten waarover zij zelf beschikken gemakkelijker kunnen vaststellen en melden aan de Algemene Administratie van de Thesaurie overeenkomstig artikel 74/1, §1 van diezelfde wet.
4. De nota aan de Ministerraad preciseert daarnaast dat de toegang tot deze documenten de onderworpen entiteiten in staat moet stellen te voldoen aan artikel 23, § 1, tweede lid, van de wet van 18 september 2017, dat bepaalt dat de identificatie van de uiteindelijke begunstigten het nemen van redelijke maatregelen omvat om inzicht te verwerven in de eigendoms- en zeggenschapsstructuur van de cliënt of lasthebber die een vennootschap, rechtspersoon, stichting, fiducie, trust of soortgelijke juridische constructie is.
5. De Autoriteit merkt op dat zij zich in advies nr. 89/2020² reeds heeft uitgesproken over een ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 30 juli 2018 betreffende

¹ Onderworpen entiteit wordt bij artikel 2, 20°, van het koninklijk van 30 juli 2018 gedefinieerd als: "*een onderworpen entiteit in de zin van artikel 4, 18°, van de wet van 18 september 2017.*" Het betreft een ruime en heterogene groep van actoren die wegens hun beroepsactiviteit onder het toepassingsgebied van de antiwitwaswetgeving vallen, waaronder financiële instellingen en financiële tussenpersonen, bepaalde aanbieders van cryptoactivadiensten, beroepsbeoefenaars van de cijfer-, juridische en fiscale beroepen, vastgoedmakelaars, dienstenverleners aan vennootschappen, diamanthandelaars, kunsthandelaars, bepaalde opslagdiensten, professionele voetbalactoren, verhuurders van brandkasten, bewakingsondernemingen en kansspelaanbieders.

² Te raadplegen via: <https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/advies-nr.-89-2020.pdf>.

de werkingsmodaliteiten van het UBO-register. In dat advies nam de Autoriteit akte van de opname in het UBO-register van documenten die aantonen dat de informatie met betrekking tot de uiteindelijke begunstigen adequaat, nauwkeurig en actueel is, zoals bedoeld in de artikelen 3, § 1, 16°, 3, § 2, 13° en 4, § 1, 12°, van het koninklijk besluit van 30 juli 2018, maar liet zij zich tegelijk gunstig uit over de toenmalige inperking van het inzagerecht van de onderworpen entiteiten, waarbij werd bepaald dat deze entiteiten geen toegang hadden tot die documenten.

6. Tot slot verwijst de Autoriteit ook naar advies nr. 43/2018³, waarin het oorspronkelijke ontwerp van koninklijk besluit betreffende de werkingsmodaliteiten van het UBO-register werd onderzocht en waarin onder meer de finaliteit van het register, de rol van de betrokken actoren, de proportionaliteit van de toegang, de bewaartermijnen, de beveiligingsmaatregelen en de rechten van de betrokkenen reeds aan bod kwamen.

II. Onderzoek ten gronde

7. De Autoriteit stelt vooreerst vast dat het ontwerp geen wijziging aanbrengt aan de verwerkingen die door de FOD Financiën worden verricht in het kader van het beheer en het houden van het UBO-register. De FOD Financiën, vertegenwoordigd door de voorzitter van het Directiecomité, blijft overeenkomstig artikel 20 van het koninklijk besluit van 30 juli 2018 verwerkingsverantwoordelijke voor de persoonsgegevens die krachtens de wet van 18 september 2017 en hoofdstuk 6 van het koninklijk besluit van 30 juli 2018 worden verzameld, verwerkt en opgeslagen voor de daarin bedoelde doeleinden. Het ontwerp wijzigt evenmin de structuur, de inhoudelijke werking of de bewaartermijnen van het UBO-register, maar heeft uitsluitend betrekking op de verruiming van de toegangsrechten van de onderworpen entiteiten tot bepaalde (reeds in het register opgenomen) documenten. In de mate dat het ontwerp als dusdanig niet raakt aan de wezenlijke elementen van het bestaande juridische verwerkingskader waarin het UBO-register is ingebed, beperkt de Autoriteit haar onderzoek tot de gegevensbeschermingsrechtelijke impact van de opheffing van artikel 8, § 1, tweede lid, van het koninklijk besluit van 30 juli 2018, waardoor — minstens onrechtstreeks — wordt teruggekomen op de eerder door de Autoriteit gunstig beoordeelde beperking van het inzagerecht.
8. De Autoriteit merkt vervolgens op dat de onderworpen entiteiten, voor de verwerkingen die zij zelf verrichten in het kader van hun dienstverlening, evenals uit hoofde van de op hen rustende wettelijke verplichtingen krachtens de wet van 18 september 2017, optreden als zelfstandige verwerkingsverantwoordelijken. Het betreft onder meer de identificatie en verificatie van cliënten

³ Te raadplegen via: <https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/advies-nr.-43-2018.pdf>.

en uiteindelijke begunstigen, de analyse van atypische verrichtingen en de melding van vermoedens, zonder dat het ontwerp daarbij de draagwijdte van deze verplichtingen uitbreidt.

9. Uit het Verslag aan de Koning en het aanvraagformulier volgt dat de bijkomende toegang tot de documenten bedoeld in de artikelen 3, § 1, 16°, § 2, 13° en 4, § 1, 12°, van het koninklijk besluit van 30 juli 2018 uitsluitend moet worden begrepen als een instrument om de onderworpen entiteiten toe te laten op eenvoudigere en efficiëntere wijze te voldoen aan de voormelde waakzaamheids- en meldingsverplichtingen. Deze finaliteit dient volgens de Autoriteit restrictief te worden geïnterpreteerd en sluit elk verder of oneigenlijk gebruik van deze gegevens uit, met name voor commerciële, prospectieve, contractuele of interne doeleinden die niet rechtstreeks verband houden met de verplichtingen die op de betrokken entiteiten rusten.
10. Als dusdanig wijst de Autoriteit in eerste instantie op de verantwoordingsplicht van de onderworpen entiteiten overeenkomstig artikel 5.2 AVG, gelezen in samenhang met artikel 24 AVG, waaruit volgt dat zij niet alleen de beginselen van doelbinding, minimale gegevensverwerking, juistheid, opslagbeperking, integriteit en vertrouwelijkheid moeten naleven, maar ook moeten kunnen aantonen dat de raadpleging en verdere verwerking van de geïdentificeerde documenten noodzakelijk is uit hoofde van een op hen rustende wettelijke verplichting en dienovereenkomstig beperkt moet blijven tot wat zij daarvoor daadwerkelijk nodig hebben.
11. Om die reden beveelt de Autoriteit aan dat het ontwerp, of minstens het Verslag aan de Koning, de noodzakelijkheid en proportionaliteit van deze bijkomende toegang concreter onderbouwt, en dat de controle op oneigenlijk gebruik bijkomend wordt aangescherpt. Volgens de vaste adviesverstrekking van de Autoriteit kan de loutere doelstelling van administratieve vereenvoudiging op zichzelf niet volstaan om een verruimde toegang tot omvangrijke en potentieel gevoelige gegevens te rechtvaardigen. De aanvrager dient te verduidelijken waarom toegang tot de reeds beschikbare UBO-informatie niet volstaat, in welke concrete gevallen toegang tot de achterliggende documenten noodzakelijk is of in welke gevallen het ontbreken van die toegang problematisch is gebleken, en waarom minder ingrijpende alternatieven, zoals gerichte raadpleging, gedeeltelijke afscherming van niet-relevante gegevens of toegang op basis van specifieke risicocriteria, niet zouden volstaan om het nagestreefde doel te bereiken.
12. De Autoriteit benadrukt daarnaast dat de verruimde toegang gepaard moet gaan met passende technische en organisatorische maatregelen overeenkomstig de artikelen 25 en 32 AVG. Daarbij moet onder meer worden voorzien in adequate toegangscontrole, logging van raadplegingen, beperking van download- en kopieermogelijkheden waar mogelijk, afscherming of anonimisering van niet-relevante gegevens, interne machtigingen binnen de onderworpen entiteiten, en controlemechanismen die toelaten na te gaan of de raadpleging daadwerkelijk plaatsvindt in het

kader van de wettelijke waakzaamheids- en meldingsverplichtingen. Dergelijke maatregelen zijn des te belangrijker nu het ontwerp de toegang tot documenten verruimt voor een bijzondere ruime en heterogene categorie van onderworpen entiteiten.

13. Tot slot wijst de Autoriteit erop dat de onderworpen entiteiten die de betrokken documenten raadplegen of daaruit persoonsgegevens overnemen, zelf moeten bepalen en documenteren hoe lang zij die persoonsgegevens in hun eigen dossiers bewaren. De toegang tot de documenten in het UBO-register mag niet tot gevolg hebben dat onderworpen entiteiten systematisch volledige kopieën van deze documenten bewaren wanneer dit niet noodzakelijk is voor de naleving van hun wettelijke verplichtingen. De opslag van gegevens die uit de betrokken documenten worden overgenomen, moet steeds worden getoetst aan het beginsel van opslagbeperking overeenkomstig artikel 5.1.e) AVG.

OM DEZE REDENEN

de Autoriteit,

is van oordeel dat de door het ontwerp voorziene bijkomende toegang tot het UBO-register voor de onderworpen entiteiten slechts aanvaardbaar is indien het ontwerp, of minstens het Verslag aan de Koning, de noodzakelijkheid en proportionaliteit van deze toegang concreter onderbouwt en verduidelijkt welke technische en organisatorische maatregelen waarborgen dat de onderworpen entiteiten de betrokken documenten slechts raadplegen en verder verwerken voor zover dit strikt noodzakelijk is in het kader van hun verplichtingen krachtens de wet van 18 september 2017.

Voor de Autorisatie- en Adviesdienst,
(get.) Alexandra Jaspar, Directeur